

megyei barlangot ír le és arra a végkövetkeztésre jut, hogy azok a neolith-korú embernek szolgáltak lakóhelyül.

9. *Orvosi és közegészségügyi kongresszus* fog összeülni Budapesten a f. évi szeptember 3., 4. és 5. napjain. A kongresszus főfeladata megbeszélni a hazánk közegészségügyi viszonyai körében mutató bajokat és hiányokat; továbbá körülírni azon közegészségügyi intézkedéseket, melyeket a kormány, hatóságok és az egyesek kötelesek volnának teljesíteni; egyszersmind utat és módot keresni ezen intézkedések valóztatására és arra, hogy az ország lakosságában a közegészségügy iránt való fogékonyság élesztessék és így annak megértése és belátása összhangzásba jusson közegészségügyi iparkodásainkkal.

A kongresszuson a szakreferensek a gyermekegészségügy, az egészségügyi közigazgatás, továbbá a községek egészségügye köréből a legérdekesebb, s viszonyaink legégetőbb kérdéseit fogják tárgyalni, a miként erről a kongresszus tervrajza bő felvilágosítást nyújt.

A kongresszus tárgyaiúl a következők vannak kitűzve: Gyermekehalandóság statisztikája (ref. Láng Lajos); a bábaügy

állása s befolyása a gyermekhalandóságra (r. Tauffer V.); a csecsemők és kiskorúak táplálása és ápolása (r. Bókai J.); jótékony egyesületek s intézetek a kiskorúak egészségének oltalmazására (r. Kollér Gy.); egészségügyi közigazgatásunk a központban (r. Rózsahegy A.); egészségügyi közigazgatásunk szükségletei a törvényhatóságokban és községekben (r. Grünwald B.); orvosügy a községekben (r. Chyzer K.); egészséges építkezés a városokban és községekben (r. Lechner L.); az ivóvíz ellenőrzése és egészséges ivóvíz beszerzése városokban és községekben (r. Fodor J.); fertőző betegségek terjedésének gátlása községekben (r. Korányi F.); az iskolák egészségügyi kellekei (r. Imre J.); munkások egészségügye (r. Müller K.); vasúti és hajózási egészségügy (r. Csatári L.).

Tagtársaink igen nagy részét bizonyára érdekelni fogják a kongresszus e tárgyalásai, a melyeken részt vehet mindenki, a ki orvosi vagy közegészségi ügyekkel foglalkozik, s a tagdíjat befizette. A kongresszus tagdíja 4 frt, mely összeg a vezértitkárhoz, Müller Kálmánhoz (Budapest IV. váci-utca 25. sz.) küldendő. Az ülések a kiállítás zenecsarnokában fognak tartatni.

TÁRSULATI ÜGYEK.

Feljegyzőkönyvi kivonatok a társulat üléseiről.

XXI. VÁLASZTMÁNYI ÜLÉS.

1885. május 20-ikán.

Elnök: BR. EÖTVÖS LORÁND.

Titkár felolvassa a pénztár megvizsgálására kiküldött bizottság jelentését, melyben kifejezik, hogy a könyvvezetést, a naplókat, okiratokat, értékpapírokat rendben és a pénzkészletet a számadásilag kimutatott mennyiségben találták. — Tudomásul vétetik. A választmány a jövő harmadra pénztárvizsgálóként Dietz Sándor és Fröhlich Izor urakat kéri fel.

Másodtitkár felolvassa az állattani bizottság jelentését a nyílt pályázatok ügyében.

JEGYZŐKÖNYV

a k. m. Term. tud. Társulat állattani bizottságának üléséről 1885. május 16-ikán.

Titkár előterjeszti, hogy ez ülés tárgya az állattani nyílt pályázatra beérkezett ajánlatok megbírálása abból a czélból, hogy a bizottság ajánlatot tegyen a választmánynak a tudományos munkálattal való megbízásra; felemlíti, hogy a pályadíj 1000 forint s je-

lenti, hogy a kitűzött határidőig, 1885. apr. 30-ikáig 9 ajánlat érkezett be a titkársághoz; jelenti végre, hogy Dr. Horváth Géza bizottsági tag a megjelenésben akadályozva lévén, véleményét írásban terjesztette elő és kéri a bizottságot, hogy az ajánlattételnél megokolt véleményét vegye tekintetbe.

Elnök örömmel konstatálja, hogy az állattani pályázaton oly szép számmal s annyi fontos és érdekes kérdés megoldására vállalkoztak a pályázók; a mi annál öröndetesebb, mert az ajánlatok valamennyien figyelemre méltók s megbízásra érdemesek, minthogy vagy jól ismert szakemberektől vagy komoly igyekezetű fiatal munkásoktól valók. Azt hiszi, hogy a bizottság véleménynek ad kifejezést, midőn kimondja, hogy vajna annyi pénzerő állna a Társulat rendelkezésére, hogy valamennyi ajánlattevőt megbízhatná munkájának elkészítésével. Minthogy azonban a bizottság csak az

1000 forintnyi pályadíj erejéig ajánlhat megbízatást, felkéri a bizottságot, hogy a könnyebb eldöntési szempontjából bizonyos irányelveket állapítson meg, melyek az ajánlat megválasztásában mintegy zsinórmértékül szolgálnak.

A bizottság úgy véli, hogy feladatának leghelyesebben akkor fog megfelelni, ha a nyílt pályázatok szabályzatában megállapított elveket fogadja el zsinórmértékül, nevezetesen, hogy első sorban azokat a munkákat veszi tekintetbe, melyek hazánk állatvilágának kutatását tűzik ki céljelzőkkel olyan szerzőktől valók, kik tudományos munkálataikkal már eddig is elismertést vívtak ki maguknak s a jövőre nézve teljes bizalmat ébresztenek; második sorba jönnek azok az ajánlatok, melyek hazánk zoológiai megismerését előmozdító szakmunkák megírását ígérik és olyan szerzőktől valók, kik már tanujelét adták képességöknek s alapos reményt nyújtanak, hogy megbízatásuk esetén jó munkával gyarapítanak irodalmunkat.

Ezek megállapítása után jegyző előterjeszti a beérkezett ajánlatokat:

1. Ajánlkozás »Magyarország örvényféréi (*Turbellaria*) magánrajzának« megírására. E munka mintegy 15 nyomtatott ívre terjedne s a szükséges rajzokkal volna felszerelve. Kér 500 frtot. 1886 végére elkészülne.

2. Ajánlkozás »A hazai ágastapogatójú rákok (*Crustacea Cladocera*) magánrajzának« megírására. Kér 600 frtot és külön ivenként való tiszteletdíjat. 1887 végére elkészülne. A munka 15 nyomtatott ív lenne 5 tábla rajzzal.

3. Ajánlkozás »A magyarországi ragadozó madarak monografiájának« megírására. A munka mintegy 20 nyomtatott ív terjedelmű lenne, 4—5 tábla rajzzal s 1888 végére készülne el. Kér 100 forintot és 25 frt ivenként való díjazást.

4. Ajánlkozás »Összehasonlító bonczatani és szövettani vizsgálatok a halak központi idegrendszeréről« című munka megírására. A munka 3 év alatt készülne el. Az ajánlattevők kérnek 1000 forintot.

5. Ajánlkozás »A méh bonczatáná«-nak a megírására. A munka 3 év alatt készülne el és megfelelő rajzokkal volna felszerelve. Kér 500 frtot.

6. Ajánlkozás »Magyarország zúgólepkéi (*Sphingidae*) monografiájának«-nak megírására. A munka 3 év alatt készülne el; a megfelelő rajzokkal volna illusztrálva. Kér 300 frtot és ivenként 25 forint irói díjat.

7. Ajánlkozás »A keresztes pök (*Epeira diademata* Cl.) bonczatáná«-nak megírására. A munka 40—50 írott ív volna, 30—40 tábla eredeti rajzokkal s 1887. június végéig elkészülne. Kér 300 frtot.

8. Ajánlkozás »A magyarországi bolhák (*Pulicidae*) monografiájának«-nak megírására. A munka rajzokkal lenne ellátva s 4 év alatt elkészülne. Kér 200 frtot s ivenként 30 frt tiszteletdíjat.

9. Ajánlkozás »Magyarország szárazföldi és édesvízi molluskáinak (csigák, kagylók)« leírására. A munka 3 év alatt készülne el, s rajzokkal volna illusztrálva. Kér 500 forintot s nyomtatott ivenként 30 frt honoráriumot.

Ezek előterjesztése után jegyző felolvassa Dr. Horváth Géza bizottsági tag irásbeli véleményét, melyet a bizottság tudomásul vesz.

A bizottság az egyes ajánlatokról következőleg vélekedik:

Az 1. számú ajánlat tárgya valóban olyan, melylyel Magyarországon nem igen foglalkoztak; azonkívül a tudomány szempontjából is igen érdekes állatcsoport monografiáját akarja megírni. A bizottság hiszi, hogy az ajánlat tevőjében meg is van a szakavatottság, mely e különben nem könnyű feladat megoldására kívántatik.

A 2-ik számú ajánlattal tervezett munka mintegy folytatását és kiegészítését képezné az alsórendű rákokról eddig megjelent dolgozatoknak. Szerzőjének eddigi tudományos munkálkodása minden tekintetben teljes bizalomra méltó.

A 3-ik számú ajánlat tárgya oly természetű, hogy nemcsak a szakembernek, hanem a művelt közönségnek, az erdészeknek és gazdáknak is érdekes. Az ajánlattevő eddigi munkálkodása jó biztosíték a feladat megoldására.

A 4-ik számú ajánlat oly tudományos alapmunkát helyez kilátásba, mely előkészítője volna országos érdekű nagy munkáknak s valószínűleg több tudományos problémát fejtené meg vagy derítene fel az ajánlattevők gyakorlott s a modern kutatás módjait alkalmazó kezében, azért csak sajnálja a bizottság, hogy e megbízás annyira költséges volna, hogy miatta valamennyi más ajánlatot mellőzni kellene.

Az 5-ik számú ajánlat egy gazdasági szempontból érdekes és nevezetes rovarnak, a méhnek bonczatánát akarja kidolgozni a mai kor tudományos apparátusával és kipróbált módszereivel. És hogy mennyire háladosos volna e munka, kitészik a mellékelt rajzokból, melyek szerzőjöknek élesen figyelő szeméről és meglepő technikaijáról tesznek tanúságot.

A 6-ik számú ajánlat a zúgó lepkék családjának monografiáját tűzi ki munkaköréül, olyan terjedelemben, olyan szempontokból s olyan részletességgel, miként a zoológiai kutatások mai iránya csak követeli. Az ajánlattevő már régibb idő óta foglalkozik behatóan a lepkékkel s ismervén

a kutatás módjainak minden fogását, e téren, mely különösen anatómiai és fejlődéstani szempontból még nem eléggé művelt, bizonyára sok érdekes adatra bukkanna.

A 7-ik számú ajánlat egy állatfajnak, a keresztelők póknak részletes boncztanát akarja kidolgozni. Ez a tétel is olyan, a melyen a kutatások új, tökéletesült módszereivel nem foglalkoztak s így valóban háládatos munka itt minden komoly foglalkozás, miként az szerzőnek mellékelt rajzaiból és készítményeiből is kiderül. Eddigi foglalkozásában is számos új, az eddigiektől eltérő adatokra bukkant a szerző, különösen a pókok ivarszerveinek magyarázatát illetőleg, úgy, hogy a bizottság szintén sajnálná, ha ez új adatok addig várnának a közlésre, míg az egész munka elkészül. Szerzőnek készítményei csinosak és szabatosak, rajzai és festett képei pedig akármely művésznek is becsületére vállanának.

A 8-ik számú ajánlat is rendkívül érdekes a maga nemében és valóban értékes monografia telnek ki belőle, ha szerzőjének buzgalma nem csökkenne ama nehézségekkel szemben, melyet e rejtőzködő apró elődsiek gyűjtése, életmódjuk és fejlődésök tanulmányozása okozna.

A 9-ik számú ajánlat olyan érdekes és tekintélyes állatosztály monografiájának megírását helyezi kilátásba, melylyel eddig irdalmunkban aránylag kevésbé foglalkoztak, holott hazánk e tekintetben egyike a leggazdagabb területeknek. Kétségtelen, hogy a csigák és kagylók egybeállítására hazánk faunisztikai ismeretében nagy hêzagot töltene be és nagyon érzett hiányt pótolna, különösen szerzőnek kezéből, a ki több évi munkálkodásával e tekintetben jó nevet vívott ki magának.

Ennyi jeles ajánlattal szemben valóban nehezére esik a bizottságnak a választás. Mindamellet, ragaszkodva megállapított elveihöz, ajánlja a választmánynak, hogy bízta meg a 2-ik számú ajánlat tevôjét, Dr. Daday Jenô egyetemi magántanárt a magyarországi ágastapogatójú rákok monografiájának megírásával, — a 3-ik számú ajánlat tevôjét, Dr. Lovassy Sándor tanárt a magyarországi ragadozó madarak monografiájának megírásával, — és a 9-ik számú ajánlat tevôjét, Haray Gyula urat a magyarországi csigák és kagylók leírásával.

Az előlegeket illetôleg jónak látja a bizottság emlékezetébe hozni a választmánynak egy régibb határozatát, mely szerint a megbízatás összegének $\frac{1}{3}$ -adánál több nem adható ki előlegesen.

Az ivenkéat való tiszteletdíjat illetôleg ajánlja a bizottság, hogy a megbízottak, a mennyiben tiszteletdíjat külön kikötöttek,

25 frtnál magasabb tiszteletdíjban ne részesüljenek.

Végül nem mulaszthatja el a bizottság a választmány figyelmét még egyszer felhívni a felsorolt, de megbízásban nem részesülô ajánlatokra. Megnagyobb részek igen érdekes s tudományos értékû dolgozattá válnék bizonyára, ha szerzőjöknek néhány biztató szöval kifejeznê a választmány, hogy folytassák csak megkezdett munkájukat s ha elkészülnek vele, terjeszszék be a Társulatnak, mely remélhetôleg talál útát és módot, hogy a kritikát kiálló munkálatok nyomtatásban megjelenhessenek.

Kelt Budapesten 1885. május 16-ikán.

MARGÓ TIVADAR, PASZLIAVSZKY JÓZSEF,
a bizottság elnöke. biz. jegyzô.
FRIVALDSZKY JÁNOS, KRIESCH JÁNOS,
DR. HORVÁTH GÉZA, FODOR JÓZSEF,
biz. tagok.

A választmány a bizottságnak a pályázatok beható tanulmányozásáért köszönetet mond és ajánlatait egészben és részleteiben elfogadja. Ennek alapján megbízta a választmány Dr. D a d a y J e n ô urat »A magyarországi ágastapogatójú rákok (Crustacea cladocera) monografiájá«-nak megírásával 400 frt tiszteletdíjat s ivenként 25 frt honoráriumot biztosítva számára; megbízta Dr. L o v a s s y S á n d o r urat »A magyarországi ragadozó madarak monografiájá«-nak megírásával, megszavazván neki a kért 100 frt és 25 frt ivenkénti tiszteletdíjat; s végre H a z a y G y u l a urat »Magyarország szárazföldi és édesvízi molluskái monografiájá«-nak megírásával, megszavazván részére a kért 500 frtot és ivenként 25 frt tiszteletdíjat. — A választmány számít rá, hogy a megbízottak kutatásaikat valóban egész Magyarországra kiterjesztik, annál is inkább, mert ugyanezen kutatásaikra az akadémiától is kaptak némi segílyt. — Az előlegre nézve megjegyzi a választmány, hogy a megbízatás összegének $\frac{1}{3}$ -án felül csak akkor adható előleg, ha a megbízott munkájának már oly részét benyújtotta, mely a bírálók véleménye alapján megfelel a már felvett tiszteletdíjnak. — A választmány a megbízó leveleknek szokott módon való kiállításával az elnököt és a titkárságot bízta meg.

Titkár előterjeszti a forgó tôke pénztári állását április hónapban. — Tudomásul van.

Titkár jelenti, hogy a könyvkiadó vállalat V-ik ciklusának 1-sô kötete. Guillemin, »A magnesség és elektromosság« nem sokára elhagyja a sajtót. Lóczy L. munkája, »Khina és népe« szedés alatt van. Az aláírók száma 1247. — A Népszerű előadások gyűjteményéből sajtó alatt van a második évnegyedi füzet, Illosvay Lajos előadása »A torjai bûdös barlangról«. Az aláírók száma 1784. — Az országos és magánsegélybôl

sajtó alatt van Plósz-Csanády »Borászat kézikönyve« Inkey Béla, »Nagyág bányaterülete« Hensch Árpád »Talajművelés«, Hegyfok Kabos »Májusi időjárás«. — Tudomásul van.

Másodtitkár előterjeszti, hogy a könyvtárba a múlt vál. ülés óta következő ajándékok érkeztek: Dr. Dirmer Gusztáv, A leányok testi neveléséről, a szerzőtől; — Tormay Béla, Nádudvary uram vasárnapi beszélgetései, a szerzőtől; — Hazay Gyula, Az északi Kárpátok vidékének molluskafaunája, — Die mollusken-Fauna der Hohen Tátra, — Die Limnaeaen der Gruppe Gularia Leach, — Malakozoologischer Ausflug in das Trachyt- und Kalkgebirge Oberungarns, — Limax Schwabii Frfld ist nicht identisch mit L. Transylvaniens Heynemann, — Die »Nouvelle Ecole« beleuchtet durch Dr. Georg Servain's Histoire Malacologique du lac Balaton, — a szerzőtől; — S. Bresina Sastanak Ornitologa i izložba ptica u Becu, Dr. Horváth Gézáttól; — Petrogalli Arthur A hasadó gombák, a szerzőtől; — Budapest főváros Szt.-Rókus közkórházának évkönyve az 1874—1882-ik évekről, az Igaz-

gatóstól; — Széchenyi-Gyász, Gróf Széchenyi Bélától; — Dr. Boleman István, A fürdőtan kézikönyve, I., a szerzőtől. — Köszönettel vétetnek.

Titkár elszomorodással jelenti, hogy a múlt vál. ülés óta 5 tagtársunk elhunytáról értesült; elhunytak: Isépy Gyula gyógyszerész Eperjesen, Kopeczky Vidor perjel Tihanyban, Matyatzko Izidor tanár Munkács, Dr. Németh Károly orvos Kaposvár, Zöld Antal mérnök Therezovácson. — Szomorú tudomásul szolgál.

Kilépéseket bejelentették 6-an és kitöröltettek mint régi adósok 14-en. — Tudomásul van.

Titkár jelenti, hogy Dr. Batizfalvy Sámuel, orvos Budapesten, és Dr. Vargha Zsigmond, főorvos Székesfehérvárott 100—100 frrtal a Társulat örökítő tagjai sorába léptek. — Örvendetes tudomásul szolgál.

Az új rendes tagokul ajánlottak névsora felolvastatott és mindannyian, számára 25-en megválasztattak; velök a tagok létszáma, a veszteségeket levonva, 5758 lett, kik között 143 alapító és 92 hölgy van.

XXII. SZAKÜLÉS.

1885. május 20-ikán.

Elnök: BR. EÖTVÖS LORÁND.

45. Dr. Oláh Gusztáv »A koponya és a lélektan« czímen tartott előadásában történeti sorrendben fejtegette a nézeteket és elveket, melyek szerint a koponya külső alkatából, egyik vagy másik részletének jobban vagy kevésbé való fejlettségéből az egyének szellemi képességeit, hajlamait és tehetségeit igyekeztek megállapítani; előadta az újabkori bűvárlatokat, e bűvárlatok eredményeit és leírta az útát, melyen mai nap igyekeznek a bűvárok pozitív, s nem pusztá feltevésen vagy következtetéseken alapuló eredményekhez jutni. (Bővebben közöljük.)

46. Bignio Béla. előadta az egyetem közegészségteni intézetében végzett vizsgálatoknak eredményeit »Az utcaborkolatok felmelegedéséről«. Megvizsgálta e tekintetből a granit, trachit, keramit, aszfalt, kátrányos fa és a természetes fa felmelegedésének és lehülésének fokát, vala-

mint gyorsaságát és azt találta, hogy legkevesbbé melegszik fel a természetes fa, legnagyobb mértékben pedig az aszfalt; minthogy azonban a természetes fa utcaburkolatúl gyors romlása miatt nem használható, a keramit ajánlja e célra, mint a fa után legkevesbbé felmelegedő anyagot, annál is inkább, mert a keramit kevésbbé porlik mint akár a granit, akár a trachit, s így a nagyvárosok porának káros hatásához kevésbbé járul hozzá mint azok.

47. Dr. Fodor József bemutatta és megismertette a »Chamberland-Pasteur-féle vízzűrő készüléket«, mely minden vízvezető csőre alkalmazható s ha jól van készítve, szűrése olyan tökéletes, hogy a vízben levő baktériumokat teljesen visszatartja, miként erről előadó tenyésztő kísérletek útján meggyőződött. A készülék különösen járványok idején ajánlatos.

LEVÉLSZEKRÉNY.

KÉRDÉSEK.

(42.) A Revue Scientifiqueben olvasom, hogy az 1883. évben minden 1000 francia 682, minden 1000 angol 880, minden 1000 német 338, minden 1000 orosz 114 sűr-

gönyt kapott. Fölkérem tagtársainkat a Közlek. Miniszteriumban, vagy a központi főtelegráf-állomáson közölnék e Közöny olvasóival, hogy a Szt.-István koronájához

tartozó országokban minden 1000 lakos hány sürgőnyt kapott szintén 1883-ban.

Sz. K.

(43.) Szeretném a rózsaojtás legczélszerűbb módjait ismerni; kérem valamely erre vonatkozó gyakorlati könyvnek a megnevezését.

B. M.

(44.) Miként győződhetni meg, hogy a galandféreg csakugyan jelen van-e az em-

beri testben? Igaz-e, hogy eczetes tápszerrek gyakori élvezete gyilkosan hat rá, vagy melyek a biztos szerek ellene?

W. J.

(45.) Kinek a mondása volt ez: »A természet minden«. Vajjon e mondáshoz tartozik-e még több szó is, vagy csak a fenti két szó az eredeti is?

T. S.

FELELETEK.

(22.) A mult évben az alig kikelt és árvására jutott 10 kis fűrj jövőjéről kelle gondoskodnom.

Az augusztusi lég melegében napközben csak megvoltak; ettek túrot, legyeket, tyúkhúrt, búza-darát, kölest, kukoriczakását, hangyákkal vegyes hangyatojtást, és ittak rá jókedvűen vizet, majd összebújtak közben-közben alvás végett. De a nap letűnével panaszkodni kezdének és a melegítő anya után sírtak. — Zavarban valék; azonban hirtelen jött az a mentő gondolatom, hogy a kezem ügyében levő foszthatlan tollakat alkalmazzam fészekül, illetőleg búvóhelyül. Készségesen fűródtek be, s csakhamar hallatták a meglepedés — talán a hála — hangjait. A ketelet madárkákat késő tavaszkor — egy him kivételével, mely legszelidebb s egyszerűsmdind legszebb s a legkisebb volt, — szabadba — a rétségre és gabonaföldekre — bocsátám.

A fűrjek élete sokban hasonlít és élet-sükségele alig különbözik a foglyokétól. Foglyotjások kiköltetésére legalkalmasabb a Jávából eredő legkisebb tyúkfaj, a bantám. Egyes tenyésztőknél is, de az állatkerben biztosan kapható maga, vagy legalább tojása. Ez a tyúk alig nagyobb a fogolynál.

VADONA JÁNOS.

(28.) Az Anatherin-szájvíznek a (Popp-félének) elemzése ismeretes; csakhogy úgy látszik, e néven többféle összetételű folyadék forog a kereskedelemben. A szabadalom megszünte után nyilvánosságra jutott rendelvény így hangzik: 1 rész mirha, 4 r. guajak-fa, 1 r. salétrom egy éjen át mace-ráltatik 120 r. rozszeszben és 180 r. kanál tormaszeszben; ehhez, 240 részre lepárlása után, hozzáadatik: 1 r. kerti ruta, — 1 r. kanálifű, — 1 r. rózsalevél, 1 r. fekete mustár, — 1 r. tormagyökér, — 1 r. pyrethrum gyökér, — 1 r. chinahéj, — 1 r. lycopodium, 1 r. salvia-levél, — 1 r. vetiver gyökér, — 1 r. alkörmös gy. — Ez a keverék 14 napon át állva hagyatik, aztán kisajtolják, s a folyadék átszűretik és minden egyes 120 résznyi szűrethez még 1 rész spir. aetheris nitrosi adatik hozzá. — Egy másik (talán újabb) készítmődben a következő szerek

használatának: 20 r. vörös santal-fa, — 10 r. guajak-fa, — 25 r. mirha, — 15 r. szegfű, — 5 r. fahéj, — szegfű-olaj, fahéj-olaj egyenként $\frac{2}{3}$ rész; — 1450 r. 90% bor-szesz, — 725 r. rózsavíz, — párlás, leszűrés. 100 grm.-nak az ára 3 márka. A német alföldi társaság a következő készítmődot tűzi ki: Tinct. Myrrhae 160 grm. — Tinct. Catechu 80 grm. — Tinct. Guajaci, T. Ratanhial egyenként 40 grm. — Tinct. Caryophyllor, 30 grm. Spir. Cochleariae 20 grm. — Ol. Cassiae, Cinnamomum. 20, Ol. Rosarum, gutt. 1. Spiritus 50%. (Ed. Hahn: *Geheimmittel und Specialitäten*. Berlin, 1879.) Ez idézetek a kérdésre megfelelnek; a gazdálkodó igyekezetnek pedig talán még inkább meg fog felelni, ha közöljük, hogy közönséges spiritusz vagy francia pálnka, vízzel elegyítve, megteszi ugyanazon szolgálatot, a mit az összes szájvizekkel elérni akarnak, t. i. a száj frissítését és némi fertőtlenítő kiöblítését. — A kereskedelmi cikkek *orvosság* nem használhatók.

Dr. Á—V J.

(29.) Az árnyékszékék tartalmát dezinficiálás után sem ajánlatos a lakás közéletében, a kertben trágyázásra használni. Mészszel célszerűtlen az árnyékszékék tartalmát dezinficiálni, mert a mész a rothadó anyagok ammoniákját elszabadítván, nagy büzt okoz s egyszerűsmdind a trágyát értékében csökkenti.

F. J.

(30.) A gilisztáknak a zombékok képzésében semmi szerepök sincs. A mi a réteken a kaszálást megnehezíti, az begyepesedett vakondoktúrás is lehet. Az igazi zombék növényképződmény, melyről legközelebb bővebb ismertetést közlünk.

P. J.

(31.) Nyilván babonán vagy más nem indokolható népszokáson alapszik az eljárás, hogy a kiolvasztott friss zsirt teje, sóra és hagymára öntik. Tiszta száraz edény, száraz, szellős és hűvös kamra a leghelyesebb óvószerek a zsír megavasodása ellen.

F. J.

(35.) Új rózsafajok a nemesített rózsák megérett magvaiból nyerhetők.

VADONA JÁNOS.

Creative Commons License Deed

Nevezd meg! - Így add tovább! 3.0 Unported (CC BY-SA 3.0)

Ez a [Legal Code \(Jogi változat, vagyis a teljes licenc\)](#) szövegének közérthető nyelven megfogalmazott kivonata.

[Figyelmeztetés](#)

A következőket teheted a művel:

szabadon másolhatod, terjesztheted, bemutathatod és előadhatod a művet

származékos műveket (feldolgozásokat) hozhatsz létre

kereskedelmi célra is felhasználhatod a művet

Az alábbi feltételekkel:

Nevezd meg! — A szerző vagy a jogosult által meghatározott módon fel kell tüntetned a műhöz kapcsolódó információkat (pl. a szerző nevét vagy álnévét, a Mű címét).

Így add tovább! — Ha megváltoztatod, átalakítod, feldolgozod ezt a művet, az így létrejött alkotást csak a jelenlegivel megegyező licenc alatt terjesztheted.

Az alábbiak figyelembevételével:

Engedélyezés — A szerzői jogok tulajdonosának engedélyével bármelyik fenti feltételtől [eltérhetsz](#).

Közkinccs — Where the work or any of its elements is in the [public domain](#) under applicable law, that status is in no way affected by the license.

Más jogok — A következő jogokat a licenc semmiben nem befolyásolja:

- Your fair dealing or [fair use](#) rights, or other applicable copyright exceptions and limitations;
- A szerző [személyhez fűződő](#) jogai
- Más személyeknek a művet vagy a mű használatát érintő jogai, mint például a [személyiségi jogok](#) vagy az adatvédelmi jogok.

- **Jelzés** — Bármilyen felhasználás vagy terjesztés esetén egyértelműen jelezned kell mások felé ezen mű licencfeltételeit.